

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun.Chișinău (jud. N. Corcea)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.V. Pruteanu, A. Gavrilă, L. Popova)

DECIZIE

03 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței:

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Sandu-Marin Mitran și avocatul Andrei Iosip, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „United Media and Communications”, împotriva încheierii din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Morello Mobila” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „United Media and Communications”, Sandu-Marin Mitran cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La data de 16 iunie 2015, avocatul Constantin Scutelnic, în interesele SRL „Morello Mobila” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „United Media and Communications”, Sandu-Marin Mitran solicitând încasarea, în mod solidar, a datoriei în sumă de 147000 lei, dobânda de întârziere în sumă de 7013 lei, penalitatea în sumă de 114790 lei și cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 8065 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 5000 lei.

În motivarea acțiunii s-a invocat la data de 04 februarie 2015 între companiile „Morello Mobila” SRL și „United Media and Communications” SRL a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare, conform căruia ultima a achiziționat mobilă pentru oficiu în valoare de 227000 lei.

Menționează că, în baza capitolului I, pct.1.2 al contractului, pîrîtul s-a obligat de a primi și a achita costul mărfii pînă la data de 16 februarie 2015, în suma și termenii prevăzuți în prezentul contract. Costul, conform pct. 1.3, a fost stabilit de 227000 lei.

Susține că, în baza prevederilor pct.1.7. al contractului de vânzare-cumpărare semnat de părți, pîrîtul urma să achite datoria cel tîrziu la data indicată la pct.1.4 al contractului menționat -16 februarie 2015.

Afirmă că, compania „Morello Mobila” SRL în calitate de vânzător și-a onorat obligațiunile contractuale pe deplin și în termen și până la data de 16 februarie 2015.

Declară că, persoana fizică Sandu-Marin Mitran, a garantat personal achitarea datoriei, semnând în acest sens contractul de fidejusiune, datat cu 02 martie 2015, conform căruia s-a obligat să achite integral datoria până la data de 30 martie 2015, însă nu a efectuat careva achitări.

Notează că, la data de 02 martie 2015 „Morello Mobila” SRL a solicitat pîrîtului „United Media and Communications” SRL achitarea datoriei, prin pretenția expediată, iar la data de 23 martie 2015, a înmînat o pretenție fidejursorului Sandu-Marin Mitran, care este și administratorul „United Media and Communications” SRL.

Relatează că, prin ordonanța judecătorească din 07 aprilie 2015 a judecătoriei Centru, mun.Chișinău s-a încasat suma de 227000 lei și taxa de stat 3405 lei, iar prin încheierea din 04 iunie 2015 a judecătoriei Centru, mun.Chișinău s-a anulat ordonanța judecătorească, din motiv că la data de 02 aprilie 2015 a fost stinsă parțial datoria și anume suma de 80000 lei.

Remarcă că, nici în termenul scadent indicat în contract - 16 februarie 2015 și nici în termenul suplimentar acordat până la data de 30 martie 2015, nu a fost stinsă datoria integral.

Prin hotărîrea din 22 septembrie 2015 a judecătoriei Centru, mun.Chișinău s-a admis parțial cererea de chemare în judecată și s-a încasat, în mod solidar, din contul „United Media and Communications” SRL și Sandu-Marin Mitran în beneficiul „Morello Mobila” SRL datoria în mărime de 147000 lei, dobînda de întîrziere în mărime de 7013 lei, penalitatea în mărime de 55000 lei și taxa de stat în mărime de 6270 lei; s-a respins cerința de încasare a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică.

La data de 12 octombrie 2015, avocatul Andrei Iosip, în interesele „United Media and Communications” SRL, a depus cerere de apel împotriva hotărîrii din 22 septembrie 2015 a judecătoriei Centru, mun.Chișinău, solicitînd casarea acesteia.

Prin decizia din 18 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel și s-a oferit termen pentru plata taxei de stat în mărime de 470 lei și prezentarea apelului motivat, pînă la data de 09 decembrie 2015, ora 11:00.

Prin încheierea din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit „United Media and Communications” SRL cererea de apel, din motiv că nu a fost prezentat apelul motivat și dovada plății taxei de stat.

La data de 22 decembrie 2015, Sandu-Marin Mitran și avocatul Andrei Iosip, în interesele „United Media and Communications” SRL, au declarat recurs împotriva încheierii din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd casarea acesteia.

În motivarea recursului s-a invocat că cererea de apel depusă de către SRL „United Media and Communications” a fost restituită fără examinare, fiind invocat faptul neprezentării în termen a cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat.

Remarcă că, încheierea sau înștiințarea despre fixarea termenului de depunere a cererii de apel și plata taxei de stat nu le-a fost adusă la cunoștință.

Suplimentar, menționează că a fost internat într-o instituție medicală ca urmare a agravării stării de sănătate, conform certificatului medical, datat cu 09 decembrie 2015.

Afirmă că, fiind reprezentantul apelantului „United Media and Communications” SRL, a depus anterior o cerere de amânare a examinării cauzei, din motiv că urma să fie antrenat în alt proces judiciar, însă, instanța de apel nu a ținut cont de aceste circumstanțe.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea la data de 09 decembrie 2015, iar recursul a fost declarat de Sandu-Marin Mitran și avocatul Andrei Iosip, în interesele „United Media and Communications” SRL, la data de 22 decembrie 2015, ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de avocatul Andrei Iosip, în interesele „United Media and Communications” SRL, întemeiat și pasibil de fi admis, iar recursul declarat de Sandu-Marin Mitran neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel *dispune printr-o încheiere* să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

În conformitate cu art. 426 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Prin decizia din 18 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de „United Media and Communications” SRL și s-a oferit termen pînă la data de 09 decembrie 2015 ora 11:00 pentru prezentarea apelului motivat și dovada plății taxei de stat (f.d.72-74).

Prin încheierea din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de „United Media and Communications” SRL, din motiv că nu a fost depus apelul motivat și dovada plății taxei de stat (f.d.80-83).

Din materialele cauzei rezultă că actul de dispoziție a instanței de apel din 18 noiembrie 2015 a fost expediat SRL „United Media and Communications” la data

de 19 noiembrie 2015 (f.d.75), însă a fost returnat plicul cu mențiunile „necunoscut” și „plecat” (f.d.76-77).

Tot aici, este de menționat că însăși cererea de apel depusă în interesele SRL „United Media and Communications” împotriva hotărârii din 22 septembrie 2015 a judecătoriei Centru, mun.Chișinău, a fost semnată de către avocatul Andrei Iosip, conform împuternicirilor acordate (f.d.47), însă careva înscrisuri care să confirme că o astfel de încheiere ar fi fost expediată reprezentantului apelantului/recurentului SRL „United Media and Communications”, la materiale cauzei lipsesc.

În contextul dat, Colegiul consideră justificat argumentul reprezentantului recurentului SRL „United Media and Communications” precum că nu i-a fost adusă la cunoștință actul de dispoziție a instanței de apel, prin care ar fi fost informat despre necesitatea depunerii apelului motivat și prezentarea dovezii taxei de stat într-un anumit termen.

Prin urmare, Colegiul consideră greșită constatarea instanței de apel precum că SRL „United Media and Communications” nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței, în condițiile când nici nu i-a fost adusă la cunoștință încheierea prin care i s-a acordat termen, conform art. 368 Cod de procedură civilă, or, careva înscrisuri în acest sens lipsesc.

Instanța de recurs reține ca fondat și argumentul reprezentantului SRL „United Media and Communications” precum că la data de 09 decembrie 2015 a fost în imposibilitate de a se prezenta în cadrul ședinței de judecată instanței de apel din motive de sănătate, fiind confirmat faptul dat prin extrasul medical (f.d.87).

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că apelul este o cale ordinară de atac, obiectul căreia sunt hotărârile pronunțate de prima instanță care nu sunt definitive.

La exercitarea căii de atac - apelul, persoanele în drept să declare apel dispun de anumite drepturi și obligațiuni. La rândul său instanța de apel, este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel atât la faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare.

Mai mult de atât, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale, curmând în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturând pe măsura posibilităților, omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

În contextul dat, Colegiul reiterează că instanța de apel, la rejudecarea pricinii, urmează de a ține cont de aspectele menționate, rezultând din prevederile art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, care stipulează oportunitatea acordării apelantului unui termen pentru lichidarea neajunsurilor și respectiv comunicarea actelor de procedură, în conformitate cu art. 100 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Astfel, instanța de recurs studiind materialele cauzei în coraport cu normele de drept procedural ajunge la concluzia că instanța de apel neîntemeiat a dispus restituirea cererii de apel, or aceasta ar constitui și încălcarea art. 6, § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților Fundamentale, care prevede că orice persoană are dreptul la judecare în mod echitabil a cauzei sale.

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a SRL „United

Media and Communications” de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Colegiul reiterează că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate de către avocatul Andrei Iosip, în interesele SRL „United Media and Communications”, sunt întemeiate și confirmate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul SRL „United Media and Communications” și de a casa încheierea instanței de apel din 09 decembrie 2015, cu restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

Cu referire la recursul declarat de Sandu-Marin Mitran, Colegiul îl consideră neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 430 Cod de procedură civilă, sînt în drept să declare recurs: a) părțile și alți participanți la proces; b) martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Astfel, Colegiul reține că pîrîtul Sandu-Marin Mitran nu a depus cerere de apel, iar prin încheierea din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, instanța de apel s-a expus asupra restituirii cererii de apel ce vizează drepturile și interesele persoanei juridice SRL „United Media and Communications”

Totodată, Colegiul notează că obiectul recursului este încheierea din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „United Media and Communications” împotriva hotărîrii din 22 septembrie 2015 a judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

Prin urmare, Colegiul reiterează că cererea de apel a fost depusă de SRL „United Media and Communications”, prin intermediul avocatului Andrei Iosip și nu de Sandu-Marin Mitran, or, în conformitate cu art. 423 alin.(1) Cod de procedură civilă, încheierea poate fi atacată cu recurs de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În speță, Sandu-Marin Mitran, declarînd recurs împotriva încheierii din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, nu a invocat ce drepturi i-au fost lezate lui ca persoană fizică, prin adoptarea încheierii de restituire a cererii de apel depuse de SRL „United Media and Communications”-persoană juridică.

Din aceste considerente, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Sandu-Marin Mitran împotriva încheierii din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Sandu-Marin Mitran împotriva încheierii din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

Se admite recursul declarat de avocatul Andrei Iosip, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „United Media and Communications”.

Se casează încheierea din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”Morello Mobila” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „United Media and Communications”, Sandu-Marin Mitran cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și a cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală